

τίας ἐμπορικῶν συνθηκῶν ἔχουσι διαφόρους ἄλλους περισπασμούς συνεπεία τῆς δεινουμένης οἰκονομικῆς καχεξίας καὶ τῆς ἐπιτεινομένης μίνιος τῶν ἐργατῶν, σφόδρα διαμαρτυρομένων κατὰ τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς τῶν ἰθυνόντων καὶ διοργανούντων ἀπειλητικὰς ἐνίετε διαδηλώσεις ἐν τοῖς κυριωτέροις κέντροις. Ταῦτοχρόνως ἐπῆλθον καὶ αἱ ἀνησυχητικαὶ φῆμαι περὶ τῶν ἐν Ἀβυσσινίᾳ, αἰτίνες ἐξηνάγκασαν τὸν μαρκήσιον νὰ προβῇ εἰς οὐχὶ ἀσημάντους δηλώσεις περὶ τῶν διαδοθέντων καὶ νὰ διαψεύσῃ ταῦτα ὀριστικῶς. Οἱ ἐν Ρωσίᾳ ἐξακολουθοῦσι πάντοτε μεριμνῶντες περὶ τῶν ἐν τοῖς δυτικοῖς μεθορίοις στρατιωτικῶν ἔργων καὶ συσχεπόμενοι περὶ τῆς ὅσον οἶδόν τε τελεσφόρου καταπολεμήσεως τῆς σιτοδίας διὰ τῆς διανομῆς ἀποχωρῶντων ἐράνων εἰς τὰ θύματα. Συνάμα ἡ προσοχὴ τῶν ἐν Πετροπόλει καὶ Μόσχᾳ στρέφεται καὶ περὶ τὴν ἐπικειμένην μετάβασιν τοῦ αὐτοκρατορικοῦ ζεύγους εἰς τὴν νότιον Ρωσίαν παρὰ τῷ ἀσθενοῦντι υἱῷ, μεγάλῳ δουκὶ Γεωργίῳ, τῷ προτιθεμένῳ μετὰ μικρὰν ἔτι διαμονὴν ἐν Κριμαίᾳ ν' ἀπέλθῃ εἰς τὴν γαλλικὴν πρωτεύουσαν καὶ νὰ συμβουλευθῇ τοὺς ἐκεῖ ἐξόχους ἰατρούς.

Ἐκ τῶν μικροτέρων δ' ἐν Εὐρώπῃ κρατῶν ἡ μὲν Σουηδία καὶ Νορβηγία κατῳρθώσαν νὰ συνεννοηθῶσι τῇ μεσολαβήσῃ τοῦ βασιλέως ἐν τῷ ζητήματι τῆς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἀντιπροσωπείας, τὸ δὲ Βέλγιον διατελεῖ ἐν μεγάλῃ κινήσει ἐπὶ τῷ ζητήματι τῆς τοῦ συντάγματος ἀναθεωρήσεως, ἡ Ἰσπανία πειράται νὰ καταστείλῃ τὴν ἐπὶ τῇ ἀναιρέσει τῶν ἐν Ξερὲς ταραξιδῶν καὶ ἡ Πορτογαλία διανοεῖται ὁποῖα τὰ ληπτέα μέτρα περὶ βελτιώσεως τῶν οἰκονομικῶν αὐτῆς. Ὑπὸ τὴν ἐποψὴν δὲ τῶν τοῦ Αἴμου κρατῶν ἡ Ρουμανία διήλθε τὰς κοινοβουλευτικὰς ἐκλογὰς ἐν ἡσυχίᾳ, τῶν ἐκλογέων ἀποφνημαμένων ὑπὲρ τῆς συμπολιτεύσεως, ἡ Σερβία συνταράσσεται καὶ πάλιν ἐπὶ τῷ ζητήματι τῆς Ναθαλίας καὶ ἡ Ἑλλάς τέλος διατελεῖ ὑπὸ τὴν ἐντύπωσιν τῶν λόγων, οὓς ἀπήγγειλαν περὶ τῶν οἰκονομικῶν τοῦ βασιλείου ὃ τε πρωθυπουργὸς κ. Δηλιγιάννης, ὃ ζητήσας τὴν ἐπιβολὴν νέων δασμῶν καὶ ἐπιτυχὼν αὐτῆς ἐν τέλει διὰ μεγάλης πλειονοψηφίας καὶ ὃ τῆς ἀντιπολιτεύσεως ἡγέτης κ. Τρικούπης, ὃ ζητήσας ν' ἀνασκευάσῃ τὸν ἀρχηγὸν τῆς κυβερνήσεως καὶ ν' ἀποδείξῃ ἐσφαλμένους τοὺς ὑπολογισμούς αὐτοῦ. Ὁ λόγος τοῦ πρώην πρωθυπουργοῦ μεγάλῃν ἐνεποίησεν ἐντύπωσιν, πολλοὶ δὲ ἐκ τῆς παρατηρηθείσης ἐν τῇ πλειονοψηφίᾳ ἐν ἀρχῇ ἀμφιταλαντεύσεως περὶ τοῦ τελεσφόρου τῶν προτεινομένων μέτρων ἡλπισαν ἐπὶ τάσιν τοῦ ἡγέτου αὐτῆς πρὸς τροποποιοῖσιν ἐνίων τῶν φορολογικῶν αὐτοῦ σχεδίων.

Ἐκ τοῦ Νέου κόσμου ἐν μὲν τῇ μεγάλῃ ἀμερικανικῇ δημοσπονδίᾳ προαλείφονται τὰ πνεύματα ἐπὶ τὴν προσεχῇ ἐκλογὴν τοῦ προέδρου τῆς Δημοκρατίας καὶ ἐπιταχύνονται αἱ προπαρασκευαί τῆς ἐν Σικάγῳ ἐκθέσεως, ἐν δὲ ταῖς λοιπαῖς χώραις ἐξέλιπον ἐν μέρει οἱ ἐμφύλιοι σπαραγμοὶ καὶ αἱ νέαι κυβερνήσεις ἐν Χιλῇ, ἐν Βραζιλίᾳ καὶ ἀλλαχοῦ μεριμνῶσι νῦν περὶ τῆς βελτιώσεως τῶν οἰκονομικῶν καὶ τῆς ἐπουλώσεως τῶν ἐπιγενομένων πληγῶν.

ΗΡΩΝΔΑΣ Ο ΜΙΜΟΓΡΑΦΟΣ

ΚΑΤΑ ΘΕΟΔΩΡΟΝ ΡΑ-Ι-ΝΑΧ.

(Συνέχεια· ἴδε προηγούμενον ἀριθμὸν).

Ἡ ἀρχὴ τῆς **Προκυκλίδος** παρέχει ἀναλογίαν τινὰ πρὸς τὰς **Συρακούδας** τοῦ Θεοκρίτου. Εὐρίσκειθα παρὰ τινι νεαρῷ γυναικί, ὄνομα Μντρίχη, ἥς ὁ σύζυγος ἀποδρμῇ εἰς Αἴγυπτον. Κατὰ τοὺς πρώτους στίχους τοῦ ποιήματος κόπτεται τὴν θύραν, ἡ Μντρίχη δὲ, ἣν πρέπει νὰ ὑποθέσωμεν ἐν τῷ παρασκηνίῳ, φωνεῖ πρὸς τὴν ὑπηρετρίαν αὐτῆς Θρηΐσσαν νὰ ἴδῃ τίς ὁ ἐπισκέπτης. «Εἰσελθε, λέγει ἡ ὑπηρετρία. Τίς εἶ; Φοβεῖσαι νὰ προχωρήσῃς;» Ἡ ἐπισκέπτρια, γραῦς τις, ἐμφανίζεται καὶ ἀπαγγέλλει τὸ ὄνομα αὐτῆς, Γυλλίς, μήτηρ τῆς Φιλαινίδος, ὅπερ διαβιάζεται τῇ οἰκοδεσποίνῃ. Ἡ Μντρίχη, ἀκούσασα τὸ ὄνομα τοῦτο, λίαν περιχαρὴς γίνεται. «Γυλλί, φιλάτη Γυλλί! Ἐδρᾶν πρόσφερε, δούλη. Τίς ἀγαθὸς δαίμων ἤγαγέ σε, θεὰν ἐπισκεπτομένην θνητούς! Ἰδοὺ πέμπτον ἦδη μῆνα, Γυλλί, οὐδὲ καθ' ἕνους ἐθεάθης διαβαίνουσα τὸν οὐδὸν τῆς θύρας ταύτης. — Κατοικῶ μακρὰν, ἀποκρίνεται ἡ γραῦς, ἐν ταῖς ὁδοῖς δὲ βυθίζεται τις μέχρι γόνατος εἰς τὸν βόρβορον. Αἱ δυνάμεις μου δὲν ὑπερβαίνουσι πλέον τὰς τοῦ μῦδος (ἢ τῆς μυίας)· διότι ἦδη παρασύρει με τὸ γῆρας καὶ ἡ σκιὰ τοῦ θανάτου περιβάλλει με».

ἐγὼ δὲ δρᾶίνω μῦς ὅσον· τὸ γὰρ γῆρας
ἡμέας καθέλκει χν' σκίῃ παρέστικεν.

Ἡ ἀγαθὴ Μντρίχη πειράται νὰ ἐπιχύσῃ βάλαμον παρηγορίας ἐπὶ τῆς γραίας· ἡ Γυλλίς πάσχει νόσον κοινὴν, οὐδὲ μόνῃ αὐτὴ εἶναι ἡ γηράσκουσα. Ἀλλ' ἡ Γυλλίς διακόπτει αὐτήν. Ἐπὶ πόσον ἔτι χρόνον ἡ Μντρίχη θὰ καταπονῇ διὰ τῆς χηρείας αὐτῆς τὴν μονίην αὐτῆς κλινὴν; Δέκα ἦδη μῆνες παρῆλθον, ἀφ' οὔτου ὁ σύζυγος αὐτῆς Μάνδρις ἐκφυγεῖν οὐδέ μίαν γραμμὴν ἐπιστολῆς αὐτοῦ! Ἐξ ἁπαντος ἐπελάθετο αὐτῆς, ἀπὸ ἄλλης δὲ κύλικος πίνει ἦδη :

ἀλλ' ἐκλέλυσται καὶ πέπωκεν ἐκ καινῆς.

Καὶ δὲν ἐλλείπουσιν ἐν Αἰγύπτῳ αἱ εὐκαιρίαι. (Ἐπεται τότε τὸ προμνημονευθὲν διθυραμβικὸν ἐγκώμιον τῶν καλλονῶν τῆς χώρας ταύτης). Ἀφοῦ δὲ οὕτως ἐξήγειρε τὴν ζηλοτυπίαν τῆς φίλης αὐτῆς, ἡ τιμὴ μεδίτρια ἀποτίθεται τὸ προσωπεῖον. Ἡ τῆς Μντρίχης ἐκδίκησις εὐρίσκειται εἰς τὰς χεῖρας αὐτῆς. Διὰ τὴν νὰ περιμένη οὕτω προσηλωμένη ἐπὶ τῆς ἔδρας αὐτῆς; Τὸ γῆρας ἐπέρεχεται, τὰχιστα δὲ ἡ καλλονὴ αὐτῆς ἐκμυθηνισθῆσεται. Ἀς ἀπολαύσῃ ἐπὶ δύο ἢ τρεῖς τοῦλάχιστον ἡμέρας τῆς εὐτυχίας; «Πλοῖον, ἐπὶ μῖας μόνον ἀγκύρας ἐρειδόμενον, δὲν εἶναι ἐξησφαλισμένον κατὰ τῆς θυέλλης».

νῦς μῖς ἐπ' ἀγκύρης
οὐκ ἀσφαλὴς ὁμοῦσα²⁾.

Ἡ Γυλλίς, μετὰ τινος ἄλλους τετριμμένους ὁμοίους λόγους περὶ τῆς ἀσταθείας τῶν ἀνθρωπείων πραγμάτων, τοῦ αἰφνιδίου τῆς ἐπισκλήσεως τοῦ θανάτου κτλ., βεβαιωθείσα ἅπαξ ὅτι οὐδεὶς ὠτακουστέῃ ἀπὸ τῶν θυρῶν, ἐξακολουθεῖ ὥδε :

«Γινώσκεις τὸν Γρύλλον, τὸν υἱὸν τοῦ Πατακίωνος, ἐκεῖνον, ὃς παῖς ἔτι πεντάκις ἔλαβε τὸ ἄθλον ἐν τοῖς Πυθικοῖς ἀγῶσιν, εἴτα δὲ, ὅτε ἡ γενεὰς ἤρξατο φθομένη ἀνὰ τὸν πῶγονα, δις ἐν Κορίνθῳ, ὃς δὲ τέλος, ἀνὴρ γενόμενος, δις ἐνίκησεν ἐν πυγμαχίᾳ; Καὶ ὁποῖος πλοῦτος; Συνετὸς δὲ ὡς ἀγαθὸς! κηρὸς, ἀναμένων ἔτι τὸν τύπον τοῦ ἔρωτος! Οὗτος λοιπὸν κατελήθη ὑπὸ ἔρωτος πρὸς σέ, ἀφ' οὔτου δὲ εἶδεν ἡμέραν τινὰ ἐν τῇ πομπῇ. . . . Ἐκτοτε μῦτωπα φέροι ἐν τῇ καρδίᾳ. Οὔτε ἡμέραν, οὔτε νύκτα ἐξέροχεται πλέον τοῦ οἴκου αὐτοῦ· κλαίει, περιπτύσσεται με

1) Τὸ παρὰ Στεθαίφῃ ἀπαντῶν ἀπόσπασμα ἀντὶ τοῦ ἐν τῷ προκειμένῳ παπύρῳ φερομένου μῦς ὅσον φέρεται μὲν ὅσον.

2) Ἡ ἀνάγκη αὐτῆς εἶναι πιθανῶς ὁρθότερα τῆς τοῦ κ. Ρούτερφορντ, διορθῶντος: «ἐδυστύχησ' ὁμοῦσα».

καὶ ἀποθνήσκει ἐκ τοῦ πρὸς δὲ ἔρωτος. Ἐλεος, τέκνον μου! παράσχέ μοι τοῦτο μόνον τὸ μικρὸν ἀμάρτημα! Ἀφοσιώθητι τῇ θεᾷ, διότι τὸ γῆρας θά σε καταλάβῃ πρὶν ἢ αἰσθανθῆς αὐτό... Ἡ ἀμοιβὴ σου ἔσται μείζων ἢ ὅτι νομίζεις. Πείσθητι· δὲ ἀγαπᾷ!

Ἐν τῇ μελιτώδει ταύτῃ γλώσσῃ ἀνευρίσκει τις ἀξίαν πρόγονον τῆς Macette τοῦ Ρενιγιέ (Regnier), τῆς **κολαζομένης γραδὸς** τοῦ Σκάρρωνος καὶ τῶν πολλῶν αὐτῶν ἀπογόνων. Δὲν νομίζει τις κυρίως ὅτι ἀκούει λαλοῦντα τὸν **γέροντα ὑπουργὸν τοῦ Σατανᾶ**, οὗ ἡ Ἀγνή ἀναφέρει ἀπλοϊκῶς τοὺς λόγους εἰς τὸν Ἀρνόλφον (Ecole des femmes, acte II, scène 6):

«Εἶθε, τέκνον μου, νὰ σε εὐλογῇσῃ ὁ Θεὸς καὶ νὰ διατηρήσῃ ἐπὶ μακρὸν πάντα τὰ χαρακτηριστικὰ σου! Δὲν σε ἐπλάσεν ὄντως ὡραίαν, ἵνα κατὰχρησιν ποιῆσαι τῶν δώρων αὐτοῦ· ὀφείλεις δὲ νὰ γινώσκῃς ὅτι ἔτρωδας καρδίαν τινά, ἥτις ἀναγκάζεται σήμερον νὰ παραπονῇ ἐπὶ τούτῳ... Ἐν ἐνὶ λόγῳ θνήσκει ὁ τάλας· ἂν δὲ πρέπει, ἐξακολουθεῖ ἡ φιλεὺσπλαγχνος γραία, ἵνα ἡ δικαιοσύνη σου ἀρνηθῇ αὐτῷ ἐπικουρίαν τινά, εἶναι δυνατόν ἐν τὸς δύο ἡμερῶν νὰ ἴδῃς αὐτὸν πίπτοντα νεκρόν».

Ἀλλ' ἡ χρηστὴ Μητρίχη δὲν εἶναι Ἀγνή, αὐστηρῶς δ' ἐπαναφέρει τὴν γραίαν εἰς τὴν θέσιν αὐτῆς. «Γυλλί, ἡ τῶν τριχῶν λευκανθὶς ἀμβλύνει τὴν διάνοιαν:

Γυλλί, τὰ λευκὰ τῶν τριχῶν ἀπαμβλύνει τὸν νοῦν...

Θρηνεῖς τὸν θάνατον τοῦ Μάνδριδος· παῦσον μάτην δακρύουσα. Νῆ τὴν Δίμητραν οὐδεμιᾷ ἄλλῃ γυναικὶ θὰ ἐπέτρεπον νὰ μοι λαλήσῃ κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον... Μὴ μοι ἐπανάλαβε πλέον τοιοῦτους λόγους, ἄφες δὲ τὴν Μητρίχην νὰ θερμαίῃ, ὡς λέγεις, τὸ ἐδῶλιον αὐτῆς. Οὐδενὶ ἐπιτρέπω νὰ ὑβρίζῃ τὸν Μάνδριν».

Ἡ ἠθικὴ θριαμβεύει, ἀλλ' ἡ Μητρίχη δὲν καταχρῆται τῇ νίκῃ αὐτῆς· ἵνα παραμυθῇ τὴν τάλαιναν μεδίτριαν ἐπὶ τῇ ὀλοσχερεῖ τῶν ἐλπίδων ψεύσει, προσφέρει αὐτῇ ποτήριον γλυκέως οἶνου, μᾶλλον δὲ κραμά τι ποτοῦ, οὗ ἄγνωστος ἡμῖν ἡ σύνθεσις. Ἡ Γυλλίς οὐδέποτε ἄλλοτε ἐπὶ τοιοῦτο τι, ἐκπίνει δὲ αὐτὸ ἅπαν, εὐχὰς καὶ εὐλογίας ἀπονέμους.

Ἰδοὺ ὁμολογουμένως χάριεν κωμειδύλλιον, πραγματευόμενον τὴν κακίαν ἀνευ προσβολῆς τῆς αἰδοῦς. Τὸ ἐπόμενον ποίημα δὲν εἶναι ἥττον εὐφυὲς ὡς τεχνικὸν ἔργον, ἀλλὰ δυσχερέστερον μεταφράζεται ἢ καὶ ἀναλύεται ἐν γλώσσῃ μὴ προσβαλλούσῃ τὴν ἠθικὴν. Χωρῶμεν λοιπὸν κατ' ἀνάγκην περικεκαλυμμένως. Ὁ Βάτταρος εἶναι κίναδος, μηδαμῶς αἰσχυρόμενος ἐπὶ τούτῳ, καθ' ὅτι καὶ ὁ πατὴρ καὶ ὁ πάππος αὐτοῦ, ἐκφραστικὰ φέροντες ὀνόματα,¹ ἥσκησαν τὸ αὐτὸ ἐπάγγελμα. Εἶναι ξένος, ἐγκατεστημένος ἐν Κῷ. Εἰς τῶν πελατῶν αὐτοῦ, ὁ Φρύξ Ἀρτίμης, τὸ ὄνομα τοῦ Θάλπτος ἀποδίδων ἑαυτῷ, καταληφθεὶς ὑπὸ σφοδροῦ πάθους πρὸς τινα τῶν οἰκοτρόφων, ἠθέλησε βίᾳ ν' ἀπαγάγῃ αὐτὴν· μόνον τὴν περιαιρετὴν αὐτῆς κόμην φαίνεται ὅτι κατόρθωσε ν' ἀποσπάσῃ, ἀλλὰ παρεδίωκε τὴν θύραν τοῦ οἴκου, ἐξυλοκόπησε τὸν διευθυντὴν καὶ ἐκπυρρόλησεν τινα τῶν ἐπιπίλων αὐτοῦ. Ἐντεῦθεν δίκη καὶ ἀκούσιον τὴν μακρὰν συνηγορίαν τοῦ τιμίου βιομηχάνου, ἐξυλοκοπημένου καὶ δυσηρεστημένου. Ὁ Βάτταρος τοποθετεῖται ἐπὶ ἀσφαλοῦς ἐδάφους, τοῦ τοῦ δικαίου· «Δὲν πρόκειται, λέγει ἐν τῷ προοιμίῳ αὐτοῦ, περὶ κοινωνικῆς θέσεως, περὶ οἰκογενεῖας καὶ ὑπολήψεως· μικρὸν μέλει ἡμῖν, ὧ ἄνδρες δικασταί, εἰ ὁ ἀντιδικὸς μου κατέχει περιουσίαν πέντε ταλάντων, περιβάλλεται μανδύαν 300 δραχμῶν καὶ διέρχεται τὸν βίον θαλασσοπλοῶν, ἐνῷ ἐγὼ οἰκῶ ἐπὶ τῆς ξηρᾶς, σύρων ἄθλιον τριδώνιον καὶ τετριμμένα σανδάλια. Εἶναι τοῦτο λόγος, δι' ὃν ἐπιτρέπεται νὰ μοι ἀφαιρῶσι βίᾳ καὶ νύκτωρ μάλιστα μίαν τῶν νεανίδων μου; Τετέλεσται τότε τῇ ἀσφαλείᾳ καὶ τῇ ἀνεξαρτησίᾳ τῆς πόλεως! Ὁ οὐτιδανὸς οὗτος ἄς γινώσῃ ἐπὶ τέλους καὶ ἄς ἴδῃ ἐκ ποίου βορβόρου ἐπλάσθη! Ἀς μιμηθῇ τὸ παράδειγμα τῶν προκριτοτέρων ὑμῶν συμπολιτῶν, οἵτινες σέ-

βουσι τοὺς νόμους, οὐδὲ ἐκάκωσάν με ποτέ». Τότε δὲ καταλέγει τὰς βιαιοπραγίας, ὧν ἔνοχος ἐγένετο ὁ Θαλπς, καὶ προσκαλεῖ τὸν γραμματέα ν' ἀναγνώσῃ τὸν περὶ τῶν πλημμελημάτων τούτων νόμον, μεταξὺ τοῦ κήρυκος ἀνακόπτοντος τὴν κλειψύδραν. Ὁ γραμματεὺς πράγματι ἀναγινώσκει διάφορα ἄρθρα τοῦ ποινικοῦ κώδικος: «Ἄν τις ἐλεύθερος βιάσῃ ἡ ἀπαγάγῃ δοῦλόν, διπλὴν θ' ἀποδώσῃ τὴν ἀποζημιώσιν.—Τῷ ἐκδιάξοντι θύραν μὴ ἢ ζημίᾳ.—Τῷ πειραθέντι νὰ πυροπολήσῃ οἶκον ἢ βίαν ὑπερβάντι τὰ ὅρια ιδιωτικῆς κτήσεως χίλια δραχμαί· ἂν ὑπάρχῃ ζημίᾳ, διπλὴ ἡ ἀποζημιώσις». Οἱ νόμοι οὗτοι ἀποδίδονται Χαίρωνδῃ τινί, παρ' ὃ δυσχερὲς εἶναι, ὅτιδιποτε καὶ ἂν φρονῶσιν οἱ ἄγγλοι ἐκδίδειν, νὰ μὴ ἀναγνώσῃ τις τὸν διάσημον τῆς Μεγάλης Ἑλλάδος νομοθέτην Χαρώνδαν. Ὁ τύπος **Χαιρώνδης** ἀντὶ τοῦ **Χαρώνδης** ἐξηγεῖται διὰ τῆς ἀνάγκης τοῦ μέτρου. Εὐρισκόμεθα ἐν Κῷ, εἶναι ἀληθές, καὶ ὅχι ἐν Κατάνῃ· ἀλλὰ ἡνῶσκουμεν ὅτι οἱ νόμοι τοῦ Χαρώνδα εἶχον εἰσαχθῇ, ὡς ὁ ἡμέτερος **Ναπολεόντιος κώδιξ**, εἰς πολλὰς πόλεις λίαν ἀπεχούσας τοῦ τόπου τῆς καταγωγῆς αὐτῶν, οὐ μόνον ἐν τῇ Μεγάλῃ Ἑλλάδι, ἀλλὰ καὶ μέχρι τῶν ἐνδοτάτω τῆς Καππαδοκίας, ἐν Μαζάκοις¹)

Μετὰ τὸ ἐπεισόδιον τοῦτο ὁ Βάτταρος ἀναλαμβάνει τὸ νῆμα τοῦ λόγου αὐτοῦ. Οὐδὲν ἄπορον ὅτι ὁ Θαλπς δὲν δέσει τοὺς νόμους πόλεως τινας, ἀφοῦ αὐτὸς στερεῖται πατριδος, οὐδαμῶς δὲ διαμένει ἐπὶ δύο κατὰ συνέθειαν ἡμέρας. Χθὲς εὐρίσκειτο ἐν Ἀδῆροις, σήμερον δὲ ἐν Βρικινδῆροις²) καὶ αὐριον ἐν Φασήλιδι! «Ἀλλ' ὦμεν σύντομοι· ἐν δυσὶ λέξεσιν ἐπαθὸν ὑπὸ τοῦ Θάλπτος ὅσα μὴς ἐν πίσσῃ κατὰ τὴν παροιμίαν·

Πέπονθα πρὸς Θάλπτος ὅσα χὶ μ' πίσσῃ μὴς·

— Ἐμπρός, Μυρτάλη, ἐμφανίσου ὀλίγον!» Ἡ ἐπέραστος παῖς προχωρεῖ αἰσχυρηντλή καὶ ἐρυθριῶσα. Ὁ Βάτταρος ἐνθαρρύνει αὐτήν: «Εἶναι πατέρες καὶ ἀδελφοὶ ἐκεῖνοι, πρὸ τῶν ὁποίων μέλλεις νὰ παραστής. Καὶ ὁ νέος Ὑπερίδης οἰκτεῖται τὴν τύχην τῆς ἐκπεπτωκυίας ταύτης Φρύνης... Ἀλλῶς τε κατὰ βάθος εἶναι εὐσυμβίβαστος ἄνθρωπος. Ἀς μετρήσῃ αὐτῷ ὁ Θαλπς τὴν τιμὴν τοῦ ἐμπορεύματος αὐτοῦ καὶ ἀρκεῖται εἰς τοῦτο· εἶναι μάλιστα ἔτοιμος νὰ υποβληθῇ εἰς τὰς βαδάνους αὐτὸς τε καὶ οἱ δοῦλοι αὐτοῦ, ἐπειδὴ δὲν ὑπῆρχον μάρτυρες τῆς πράξεως· ἀλλ' ὁ ἀντιδικὸς πρότερον ἄς καταθέσῃ τὸ ποσὸν πρὸ τοῦ δικαστηρίου. Τὸ τέλος τῆς συνηγορίας εἶναι τερπνὴ παρῳδία τῶν πομπικῶν ἐπιλόγων, οἷς ἔχαιρον οἱ ἑλλήνες δικηγόροι, ἐπικαλούμενοι ἐν πάσῃ εὐκαιρίᾳ ἀλλὰ καὶ ἀκαίρως ἐνίοτε τοὺς θεοὺς, τὰς θεὰς καὶ τοὺς ἥρωας. Νομίζει τις ὅτι ἀκούει σκηνὴν τινα τῶν **Διαδίκων**.

«Ἐπὶ τέλους, ὧ ἄνδρες, ἀναλογισθῆτε ὅτι τὰς ψήφους ὑμῶν δὲν θὰ βάλητε ὑπὲρ τοῦ προξενιτοῦ Βαττάρου, ἀλλ' ὑπὲρ πάντων τῶν ξένων, τῶν οἰκούντων ἐν τῇ πόλει ταύτῃ. Νῦν θὰ δεῖξετε ποίαν ἀξίαν ἔχουσιν ἡ Κῶς καὶ ὁ Μέρονψ, ποίαν δόξαν ἥραν τὸ Θεσσαλὸς καὶ ὁ Ἡρακλῆς, πῶς ὁ Ἀσκηντιδὸς ἀφίκετο ἐνταῦθα ἐκ Τρίκκης, διατὶ ἡ Φοῖβη παρ' ὑμῖν ἔτεκε τὴν Ἀπτώ. Ἀναλογισθῆτε πάντα ταῦτα καὶ δικαίαν ἐξενέγκετε τὴν κρίσιν ὑμῶν, ἂν δὲ μὴ ψευδῇται ἡ ἀρχαία παροιμία, ὁ Φρύξ δαρεῖς ἀποδίδεται βελτίων»³).

Ὁ τρίτος μῦθος, ὁ **Διδάσκαλος**, πραγματεύεται ὑπόθεσιν ἥττον ἐπισημνῇ. Εὐρισκόμεθα ἐν διδασκαλείῳ· μήτηρ ὀλοφύρομένη, ἡ Μητροτίμη, προσέρχεται παραπονουμένη τῷ διδασκάλῳ Λαμπρίδῳ ἐπὶ τῇ διαγωγῇ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς, τοῦ μικροῦ Κοττάλου, ἀχρεϊεστάτου ὄντος.

«Αἱ προσφιλεῖς Μοῦσαι, Λαμπρίδκε, νὰ σοὶ ἐπιδαψιλεύσωσι πᾶσαν εὐμάρειαν καὶ ἡδονήν! Ἀλλὰ ξυλοκόπησόν μου τὸν μικρὸν τοῦτον ἀλιτῆριον, ἀπόδειρον αὐτοῦ τοὺς ὦμους, μέχρις οὗ μόνῃ ἢ πνοῇ ὑπολειφθῇ αὐτῷ ἐν τοῖς χεῖλεσι. Δὲν ὑποφέρω αὐ-

1) Ἡ Γυλλίς λέγει· «Ἡδίων» οἶνον οὐ πέ [πωκ' οὔπω], ὃ δὲ κ. Ρού-τερφορδ ἀναγινώσκει· «οὐ πιπράσκει τις» ἐσφαλμένως βεβαίως.

2) Γελᾷς· κίναδος εἰμι κοῦκ ἀπαρνεύμαι, καὶ Βάτταρός μοι τοῦνομα· ἔστι γὰρ πάππος ἦν μοι Σίσυμβρος γὰρ πατὴρ Σισυμβρίσκος, κήπορνοδύσκειν πάντες.

1) Στοάτων, XII, 2, 10.—Οἱ νόμοι οὗτοι, ἄδόμενοι ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων μετὰ τὰ δεῖπνα, ἦσαν ἕμμετροι («Ερμιππος παρ' Ἀθηναίῳ XIV. σ. 619 B). Ὁ Ἡρώνδης λοιπὸν εὐχερῶς ἠδύνατο νὰ ἀρμάσῃ αὐτοὺς πρὸς τὸν ρυθμὸν τῶν χωλιζύμων αὐτοῦ.

2) Λιμὴν τῆς Ρόδου (C. I. A. I, 263. Ross, Insc. ined III, 277).

3) Ὁ Βάτταρος αἰνίσσεται ἐνταῦθα τὴν παροιμίαν· «Φρύξ ἀνὴρ πληγεὶς ἀμείνων». Ἐνθυμεῖται δὲ ὁ ἀναγνώστης ὅτι ὁ Θαλπς ἦν Φρύξ.

τὸν πλέον. Πᾶσάν μοι ἐρημοὶ τὴν οἰκίαν, χαλκίνδα παίζων!). Διότι οἱ ἀστρογάλοι δὲν ἐξαρκούσιν αὐτῷ πλέον, ὅσμηραὶ δὲ αὐξάνουσιν αἱ πονηραὶ αὐτοῦ πράξεις. "Αν ἐρωτήσῃ τις αὐτὸν ποῦ ἡ θύρα τῆς σχολῆς, ἡ ἀπαισία αὐτῆς θύρα, ἐνθα τῇ τριακοστῇ ἐκάστου μηνὸς ὀφείλω νὰ μετρήσω τὰ διδάκτρα, κὰν τὰ Ναννάκου κλαύσω 2), εἶναι ἀδύνατον νὰ δώσῃ αὐτῷ τὰς ἀναγκαίας πληροφωρίας· τούναντίον ἐξαίρετα γινώσκει καὶ δύναται ὅποιον-δήποτε ἄλλον νὰ διδάξῃ τὸν τόπον, ἐν ᾧ συναθροίζόμενοι παίζουσιν οἱ ἀχθοφόροι καὶ οἱ δραπεταὶ δοῦλοι! Τὸ δύστηνον αὐτοῦ ἀδάκιον, ὅπερ καταδαπανᾶμαι ἐπιστρωννύουσα κατὰ μῆνα διὰ κηροῦ, κεῖται κατὰ τοὺς πρόποδας τῆς κλίνης αὐτοῦ παρθένον ἀπὸ πάσης γραφῆς· ἂν τυχαίως ἀποφασίσῃ νὰ ρίψῃ ἐπ' αὐτοῦ βλέμμα, οὐδὲν ἀγαθὸν χαράσσει ἐπ' αὐτοῦ, ἀποξέει δὲ μόνον πάντα τὸν κηρόν. Οἱ ἀστρογάλοι αὐτοῦ εἶναι ἐμπειτηγμένοι πανταχοῦ, ἐν τοῖς θυλακίοις, ἐν τοῖς κόλποις, εὐτραφεστέροις τῆς ληκύθου, ἢν εἰς παντοίας χρήσεις μεταχειρίζομεθα . . . Οὔτε τὸ ἄλφα οὔτε τὸ βῆτα δύναται ἐτι ν' ἀπαγγείλῃ, ἂν μὴ πεντάκις ἐπανειλημμένως φωνήσωσιν αὐτῷ ταῦτα. Εἶναι τρεῖς ἡδὴ ἡμέραι, καθ' ἃς ὁ πατὴρ αὐτοῦ προσπαθεῖ νὰ διδάξῃ αὐτὸν νὰ γράφῃ τὸ ὄνομα **Μάρων**, ὁ προκομμένος δὲ ἀντὶ τούτου γράφει **Σίμων**! Ἐπὶ τέλους μοι εἶπεν ὅτι εἶμαι μωρὰ, βαδανίζομένη ὅπως διδάξω αὐτὸν γράμματα, ἀντὶ νὰ πέμψω αὐτὸν εἰς φύλαξιν ὄνων. Ὅσάκις θέλομεν ἐγὼ ἢ ὁ πατὴρ αὐτοῦ, γερόντιον ἡμίκωφον καὶ ἡμίτυφλον, ν' ἀκούσωμεν αὐτοῦ ἐπαναλαμβάνοντος τὸ μάθημα αὐτοῦ ὡς νηπίου, πρέπει νὰ ἴδῃ τις πῶς ἄρχεται τούτου· νομίζει τις ὅτι βλέπει ὕδωρ ἐκρέον ἀπὸ διερρηγμένου ἀγγείου! "Απολλων κυνηγέτα! ἡ μάμμη θὰ σοὶ διηγηθῇ τοῦτο (ἀγνοεῖ ἀνάγνωσιν) ἢ ὁ τυχὼν Φρύξ. "Αν ζητήσῃ τις παρ' αὐτοῦ πλειότερον, ἐξαφανίζεται καὶ ὅτε μὲν ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας δὲν ἐμφανίζεται εἰς τὴν οἰκίαν, ἀποτελῶν κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα τὸ βαδανιστήριο τῆς ταλαίνης μάμμης αὐτοῦ, ὅτε δὲ ἀναρριχᾶται ἐπὶ τοῦ ἄκρου τῆς στέγης καὶ κάθεται ἐκεῖ προεκβαλλὼν τὰς κνήμας ὡς πύθνηκος ἐπὶ τοῦ πεταύρου αὐτοῦ. Ἐννοεῖς ἀρκετὰ πόσον σπαράσσεται ἡ καρδία μου, βλέπουσιν αὐτὸν εἰς τοιαύτην θέσιν; Καὶ δὲν φοβοῦμαι τοσοῦτον περὶ αὐτοῦ, ἀλλὰ καταστρέφει τὸ τέγος ὅλον, τοῦ χειμῶνος δ' ἐπιστάντος, ὀφείλω νὰ πληρώσω καταχωμένῃ ἡμιόλιον ὀβολοῦ ἐκάστην κεραμίδα· διότι μία μόνη ἀκούεται ἐν τῷ οἴκῳ, ἐν ᾧ οἰκοῦμεν, φωνή: «Ἴδου τὰ κα-» τορθώματα τοῦ Κοττάλου, τοῦ υἱοῦ τῆς Μητροτίμης!» Ἴδε εἰς ποῖαν κατάστασιν ἔφερε τὰ ἐνδύματά του τρέχων διὰ τῶν θάμνων· νομίζει τις ὅτι βλέπει ἁλιέα τῆς Δήλου, διερχόμενον ἐν τῇ θαλάσσῃ τὸν δυστυχῆ βίον αὐτοῦ. Ὡς πρὸς τὴν ἔκτην καὶ εἰκοστὴν τοῦ μηνός (ἐορταὶ τοῦ Ἀπόλλωνος, καθ' ἃς διεκόπτοντο τὰ μαθήματα), γινώσκει αὐτὰς κάλλιον ἢ ἀστρονόμος τις, ἀυπνία δὲ καταλαμβάνει αὐτόν, ὅταν ἐγγίξωσιν αἱ διακοπαί. "Απαξ ἐτι, Λαμπρίσκε, ἂν ἐπιθυμῇς ἵνα αἶδε αἱ Μοῦσαι3) καλλύνωσι τὸν βίον σου διὰ τῶν εὐεργετημάτων αὐτῶν . . .»

Ὁ Λαμπρίσκος δὲν παρέχει καιρὸν τῇ ἀτυχεῖ μητρὶ νὰ περιγράψῃ τὸ κατηγορητήριο αὐτῆς. Συλλαμβάνει τὸν μικρὸν οὐτιδανὸν διὰ τριῶν τῶν συμμαθητῶν αὐτοῦ καὶ ἐφαρμόζει ἐπ' αὐτοῦ ῥοδερὰν ἐπανορθωτικὴν μέθοδον διὰ παχέως τινος ἱμάντος καὶ βοείου οὐρᾶς, ἅτινα ἀνεπλήρουν, φαίνεται, παρὰ τοῖς διδασκάλοις τῶν ἑλληνικῶν σχολείων τὰς παρ' ἡμῖν ραπίδας καὶ μάστιγας. Μάτην ὁ Κότταλος ἐκλαυσε καὶ ἰκέτευσε «πρὸς τῶν Μουσῶν, πρὸς τοῦ σοῦ πῶγονος, πρὸς τῆς ψυχῆς τῆς μικρᾶς Κοττίδος», μάτην ὠρηκίσθη «ὅτι δὲν θὰ ἐπαναλάβῃ τοιαύτας πράξεις» ὁ Λαμπρίσκος χωρεῖ μέχρις ἄκρων τοῦ μαθήματος τούτου ἐπὶ πραγματῶν, ἅτινα ἐλπίζεται ὅτι ὁ μικρὸς δαίμων θὰ ἐνθυμῆται. Ὅτε τέλος ὁ διδάσκαλος ἀποκάμνει μαστιγῶν, ἡ μήτηρ τότε ἐπιμένει πρὸς ἐξακολουθῆσιν τοῦ ραβδισμού «μέχρι τῆς

1) Ἡ παιδιὰ χαλκίνδα ἢ χαλκισμός συνίστατο κατὰ τὸν Πολυδεύην (X, 418) εἰς τὴν ταχίστην διὰ τοῦ ἄκρου τοῦ δακτύλου περιστροφὴν χαλκίνου τινὸς νομίσματος. Αὕτη ἦν ἡ προσφιλὴς τῇ διασήμεν εταίρῃ Φρόνῃ παιδιὰ.

2) Παροιμία, ἀναφερομένη ὑπὸ τοῦ Ζηνοβίου (VI, 40) ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Ἡρώδα. Ὁ Νάννακος εἶναι ὁ Νῶς τῶν Φρυγῶν, προῖδων τὸν κατακλυσμὸν καὶ κλαύσας δι' ὅλον τοῦ βίου αὐτοῦ.

3) Γινώσκωμεν ἐκ τοῦ Ἀθηναίου (VIII, σ. 348 D) ὅτι ἐνίοτε αἱ σχολαὶ ἐκοσμοῦντο δι' ἀγαλμάτων τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῶν Μουσῶν.

δύσεως τοῦ ἡλίου». Καὶ ἀπέρχεται εἰς τὸν οἶκον, ζητοῦσα σχοινίον, ὅπως δέσῃ τοὺς πόδας τοῦ ἀλητηρίου αὐτῆς καὶ οὕτως ἐκθέσῃ αὐτὸν εἰς θεὰν ταῖς Μοῦσαις, ἃς ὕβριδεν. Ἀναντηροῦτως αἱ μνῆρες τῶν χρόνων ἐκείνων εἶχον τὴν καρδίαν ὀλιγώτερον εὐαίσθητον ἢ οἱ πατέρες τῆς σήμερον.

(Ἀκολουθεῖ).

ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΙΟΥΛΙΑΝΟΝ ΚΑΙ ΓΡΗΓΟΡΙΑΝΟΝ.

Γνωστὸν ὅτι ἐν Ρωσίᾳ ὡς καὶ παρὰ τοῖς ὀρθοδόξοις λαοῖς τῆς Ἀνατολῆς ἐπικρατεῖ ἀπὸ τοῦ σχίσματος τῶν Ἐκκλησιῶν οὐχὶ τὸ ἡμερολόγιον, ὅπερ μετερρῦθμisen ὁ πάπας Γρηγόριος ὁ Η' τῷ 1582, ἀλλὰ τὸ ἰουλιανόν, οἷον ἐπεκυρώθη καὶ ἐξεχριστιανίσθη ὑπὸ τῆς ἐν Νικαίᾳ συνόδου τῷ 325.

Τὸ ἀρχαῖον ρωμαϊκὸν ἡμερολόγιον, οὗτινος αἱ διαίρεσεις ἦσαν βραχυτέρας τοῦ χρόνου, μετέθηκε κατὰ τὴν τῶν ἐτῶν πάροδον τὰς ἰσημερίας κατὰ 80 περίπου ἡμέρας, ὅτε ὁ Ἰούλιος Καῖσαρ, τῇ ὑποδείξει τοῦ Σωσιγένου, ἀστρονόμου τῆς Ἀλεξανδρείας, ἐθέσπισε τῷ 46 π. Χ. πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς τῶν ὥρων τοῦ ἔτους ἰσορροπίας, ἵνα τὸ ἔτος τοῦτο 46, τὸ καὶ «ἔτος συγχύσεως» καλούμενον, περιλαμβάνῃ διάρκειαν 445 ἡμερῶν· ὅτι δὲ ἀπὸ τῆς 1ης τοῦ ἐπομένου Ἰανουαρίου τὰ συνήθη ἔτη θὰ περιλαμβάναν 365 ἡμέρας, ἀλλ' ὅτι κατὰ τετραετίαν θὰ ὑπῆρχεν ἔτος «δίδεκτον» καλούμενον ἐκ 366 ἡμερῶν. Τὸ θέσπισμα τοῦτο παρεῖχεν εἰς τὸ ἰουλιανὸν ἔτος μέσον ὅρον 365 ἡμερῶν καὶ 25. Τοιαύτη μεταρρύθμισις ἀπετέλεσε βεβαίως πρόοδόν τινα, ἐν τούτοις μακρὰν ὥριζε διάρκειαν εἰς ἐκάστην τετραετίαν περίοδον, οὕτως ὥστε ἐν τῷ τέλει ἐκκαίδεκα αἰώνων ἦτοι τῷ 1582, αἱ ἰσημερίαι εὐρέθησαν ἐπασιδνητῶς μετακινηθεῖσαι κατ' ἀντίθετον διεύθυνσιν. Τότε λοιπὸν ὁ πάπας Γρηγόριος ὁ Η', ἐπόμενος εὐχῇ διατυπωθεῖσθαι ὑπὸ τῆς ἐν Τριδέντῳ συνόδου καὶ ταῖς ὑποδείξεσι τοῦ ἐκ Καλαβρίας ἀστρονόμου Λιλίωνος (Lilio), ἐτροποποίησε τὸ ἡμερολόγιον καὶ ἔδωκεν αὐτῷ μέσον μῆκος, μεθ' ἱκανῆς τῆς ἀκριβείας ἀποκαθίσταν τὴν ἰσορροπίαν τῶν πολιτικῶν ἐτῶν. Οἱ γενόμενοι ὑπολογισμοί, βασιζόμενοι ἐπὶ ἐξιθάσεως τῶν ἡλιακῶν καὶ σεληνιακῶν ἐτῶν, ἐπαρουσίαζον ὑστέρησιν τοῦ ἰουλιανοῦ ἡμερολογίου ἐν τῷ ἀπὸ τοῦ καταρτισμοῦ αὐτοῦ χρόνῳ, ἀνερχομένην εἰς 12 ἡμέρας καὶ τι πρὸς. Ὁ πάπας ὅμως ἐν τῇ ἐφαρμογῇ προσέκοψε κατὰ δυσχερείας, διότι ἐλάττωσις 12 ἡμερῶν καίπερ λογικὴ, παρέδραπτε τὴν ὑπὸ τῆς ἐν Νικαίᾳ συνόδου ὀρισθεῖσαν μέθοδον πρὸς καθορισμὸν τῆς τοῦ πάσχα ἡμέρας, τῆς κανονιζομένης ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἑαρινῆς ἰσημερίας, τοῦθ' ὅπερ ἐγένετο τῇ 23 μαρτίου 325. Τὴν δυσχερείαν ταύτην λοιπὸν ὑπερσηπῆν διὰ συμβιβασμοῦ τινός, καθ' ὃν ἐφήρμοσε τὴν διόρθωσιν εἰς τὸ ἔτος 325, χρονολογίαν τῆς ἐν Νικαίᾳ συνόδου, παρῶν οὕτω 45 + 325 = 370 ἔτη τοῦ ἰουλιανοῦ ἡμερολογίου καὶ ἀπαλείφω 10 μόνον ἡμέρας ἀντὶ τῶν 12 κατὰ τὸν ὀκτώβριον τοῦ 1582· τοιοῦτοτρόπως τὸ γρηγοριανὸν ἡμερολόγιον, καίπερ ἱκανῶς διερρυθμισμένον ὡς πρὸς τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους, ὑστέρει διαρκῶς ὡς πρὸς τὸν ἀπὸ τοῦ ἔτους 46 π. Χ. χρόνον, τοῦθ' ὅπερ κατὰ τὴν ὁδὸν θὰ καταδειξώμεν.

Εἶδομεν ἀνωτέρω ὅτι τὸ ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον ἔχει διάρκειαν 365 ἡμερῶν καὶ 25, γνωρίζομεν πρὸς τούτοις ὅτι τὰ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ γρηγοριανοῦ ἡμερολογίου ἔτη περιλαμβάνουσι μεταδλητὸν ἀριθμὸν ἡλιακῶν ἡμερῶν, παρέχοντα αὐτοῖς διάρκειαν, ἢν δὲν δύναται τις εὐχερῶς νὰ ἐκφράσῃ δι' ἑκάστον τῶν ἐτῶν τούτων, ἀλλ' ἥτις κατὰ μέσον ὅρον συμπίπτει πρὸς τὸ τροπικὸν ἔτος, ἃς οὐ διαφέρει μόνον κατὰ κλάσμα ἀνάξιον λόγου· τέλος ὅτι ἡ διάρκεια αὐτοῦ παρίσταται ὑπὸ τῆς ἐξῆς παραστάσεως:

$$365 + \frac{1}{4} - \frac{1}{100} + \frac{1}{400} - \frac{1}{4000}$$

ἢτοι